

POPPEN TOT LEVEN GEWEKT

Inhaalbeweging digitale collectiedata Huis van Alijn
2022-2023

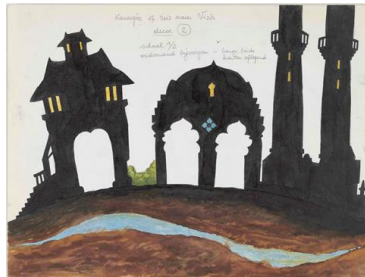
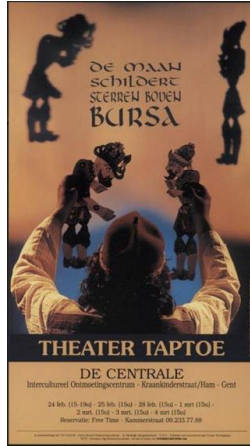
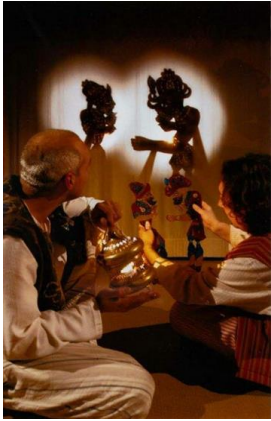
*Demonstratie Turks Schimmenspel door Luk De Bruyker,
Gent, 2022 (DB-2022-002-010)*

Vlaanderen
verbeelding werkt

Het project in het kort

- **Inhaalbeweging registratie** collectie Poppenspel
(Datacleaning bestaande records, basisregistratie nieuwe records + verdiepende registratie)
  - Deelcollectie poppenspel **2010 records** (gevarieerde collectie) waarvan 1273 nieuwe records. **586 poppen of figuren** (uiteenlopende spel- en maaktechnieken), **238 decorstukken**, **615 foto's** (digitaal bewaard), **118 foto's** (fysiek bewaard), **29 audiofragmenten**, **289 tekeningen** (waarvan 81 digitaal bewaard), **39 video's**, **76 affiches**, **folders of prenten** + **Varia** (boeken, volksprenten)
- Documenteren van immaterieel erfgoed. Aandacht voor **Immaterieel Erfgoed aspect** van deze collectie
  - Linken leggen binnen collectie, capteren van praktijken en technieken, interviews afnemen en samenwerking aangaan met erfgoedgemeenschap
- **Digitale ontsluiting** van collectie
- 1 VTE voor een periode van 24 maanden > start op 1 januari 2022, project loopt af op 31 december 2023.

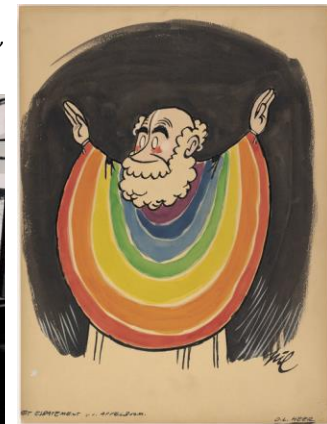
Collectie m.b.t. Stefaan Vermeersch, ontwerper van stangpoppen van Spelleke van de Muide, jaren 1940

Collectie m.b.t. De maan Schildert sterren boven Bursa, Theater Taptoe, 2001

Collectie m.b.t. Het Esbatement van de appelboom, Mechels Stadspoppentheater, ca. 1965

Verloop van het project

Inhaalbeweging registratie

- Overzicht materiaal bij betrokken erfgoedgemeenschap
  - Wat opnemen in collectie
- Digitalisering (met reproductie) volgens volgende standaarden
- Datacleaning en (verdiepende) registratie records
  - Publicatie invulboek:
https://www.projectcest.be/wiki/Publicatie:Invulboek_objecten/Profielen/HuisVanAlijn_Poppenspel
    - Rechtenstatus toekennen (volgens onder meer flowcharts CoGhent)
    - Linken leggen binnen collectie
- Thesaurus opkuisen (to do: AAT)

Vb: registratie

Identificatie

Instellingsnaam [Het Huis van Alijn \(Gent\)](#)
Instellingscode INST-570
Afdeling [MEEMOO2022_POPPENSPEL_OBJECT_2](#)
Collectie [poppenspel](#)
Objectnummer 2021-029-196 **Rec.type** enkelvoudig object
Barcode O1357763
Ondersch. kenmerken OBJECT
Huidige standplaats [ALIJN_01054](#)

Objectnaam

Objectnaam [masker](#) **Soort** [object](#)
Bijzonderheden

Titel en beschrijving

Titel Masker van een krokodil **Soort**
Bijzonderheden

Beschrijving Masker van een krokodil uit Don G. van Theater Taptoe uit 2006. Als artistiek leider legt Freek Neiryck voornamelijk de focus op teksttheater. Na zijn vertrek in 2003 nemen Luk De Bruyker en Dirk De Strooper de artistieke leiding over. In die periode wordt alsmear meer voor muziektheater gekozen, deels uit interesse, deels onder druk van toenmalig minister van cultuur Bert Anciaux die wil dat Taptoe zich herbront. Don G. is de eerste in een lange reeks samenwerkingen met blazersensemble I Solisti del Vento. Het stuk Don G. is een bewerking van de opera Don Giovanni van Wolfgang Amadeus Mozart. Het stuk wordt ingekort en de locatie verplaatst naar het Venetië van Casanova en Pulcinella, met de personages Don Giovanni en Leporello.

Geassocieerde persoon/instelling

Associatie		
Soort naam		Naam Theater Taptoe
Begindatum	Einddatum	
Bijzonderheden		
Associatie		
Soort naam		Naam Mozart, Wolfgang Amadeus
Begindatum	Einddatum	
Bijzonderheden		
Associatie		
Soort naam		Naam I Solisti del Vento
Begindatum	Einddatum	
Bijzonderheden		

Geassocieerd onderwerp

Associatie		
Soort onderwerp		Onderwerp poppenspel
Taxonomische rang		Wet. naam
Eigenaam		
Begindatum	Einddatum	
Bijzonderheden		
Associatie		
Soort onderwerp		Onderwerp Gent
Taxonomische rang		Wet. naam
Eigenaam		
Begindatum	Einddatum	
Bijzonderheden		
Associatie		
Soort onderwerp		Onderwerp Don G.
Taxonomische rang		Wet. naam
Eigenaam		
Begindatum	Einddatum	
Bijzonderheden		
Associatie		
Soort onderwerp		Onderwerp theater
Taxonomische rang		Wet. naam

Aandacht voor Immaterieel Erfgoed

- Contacten met spelers/makers met betrekking tot collectie (Expo 'Licht uit. Pop op')
- Interviews en demonstraties: opgenomen als collectie
→ documentaire visie op Immaterieel Erfgoed
- Spelteksten en archieven: digitaliseren of bestemming zoeken,...
- Uitwisselings- en inspiratiedag **28 november 2023 ism Maison de la Marionette:**
Werken rond immaterieel erfgoed is mensenwerk → Netwerk erfgoedgemeenschap onderhouden en ondersteunen

Demonstratie figuren maken, Poppentheater Festival, Gent, 2023

Digitale ontsluiting

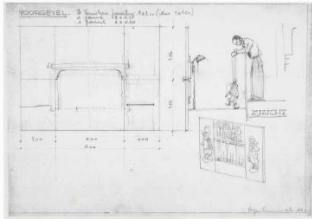
- **Collectie delen** via verschillende platformen
  - [Collectiepagina Huis van Alijn](#)
  - [Collectie van de Gentenaar](#)
  - In vaste opstelling met digitale schermen
  - [Projectpagina](#) poppenspel
- **OSLO-traject:** OSLO in de praktijk met aandacht voor IE
https://www.projectcest.be/wiki/OSLO_in_de_praktijk_bij_Poppenspel_tot_leven_gewekt
- **Valorisatie** van collectie: Jonge makers, IT'ers, studenten aan de slag laten gaan met collectie. → Odisee vanaf 2024

Ontsluiting

POPPENSPEL EN FIGURENTHEATER ▾

HET ATELIER – decors

Ontwerp voor het reizend theater van het Spelleke van Folklore, Gent, jaren 1940, © Stefan Vermeersch (FO-0149-0003)

Wanneer een idee vorm krijgt, gaan kunstenaars en vaklui aan het werk om de juiste sfeer te scheppen. Er wordt getekend, geschilderd en gebeeldhouwd. De decorbouwer gaat aan de slag met schetsen en ontwerpen van het decor. Scenario's en draaiboeken worden nauwgezet uitgewerkt.

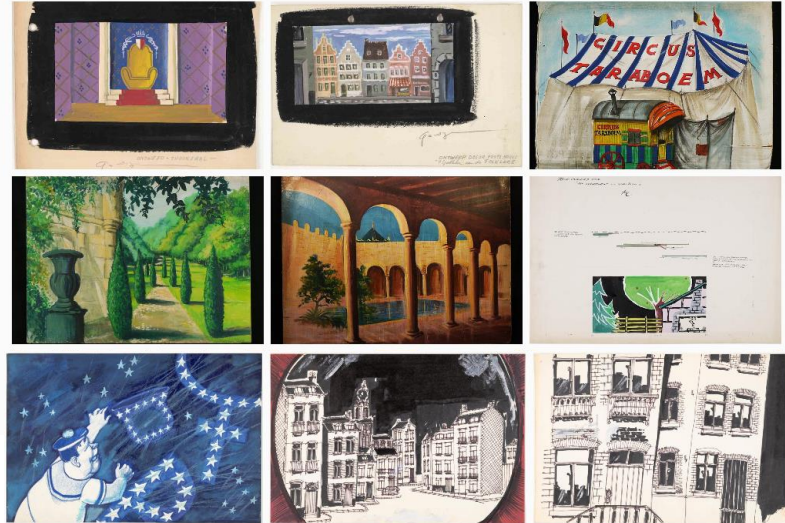
▶ 0:00 / 0:52

“Die decors die ik maakte voor Blauwbaard waren in 3D [...] Ik ben toch teruggekeerd naar heel vroeger, toen werden de decors geschilderd op een platte ondergrond, dat heeft ook zijn charme.”

– Marino Lomme (interview 2023)

SCENOGRAFIE EN DECORS

De scenografie bepaalt de sfeer en ondersteunt het verhaal en de speltechnieken. De scène wordt vormgegeven door middel van decors en rekwisieten, het positioneren van de figuren en de belichting. Sommige technieken vereisen een specifiek decorontwerp. Zo staan poppenspelers met stangpoppen of marionetten op een verhoogd vlak, al dan niet zichtbaar voor het publiek. Decors variëren van sober tot groots. Ze zijn hyperrealistisch of creëren een onbekende wereld. Beeldende kunstenaars zetten de gewenste sfeer om in de juiste beeldtaal. De combinatie van hun schetsen en de technische tekeningen vormt het complete ontwerp waarmee decorbouwers, schilders en technici aan de slag gaan.

In november 2021 brachten de poppenspelers van Pierke van Alijn uit Gent een bezoek aan Michel Bracke. Michel Bracke is een creatieve en artistieke duizendpoot. Naast cabaretier, zanger, mimespeler, maker van lino's, etsen en cartoons, is hij ook maker van poppenkoppen en decorschilder voor theaters en poppentheaters. Hij is een gekend figuur in Gent, en een instituut binnen het Gentse poppenspel. Zijn werken brengen levendigheid in het Gentse poppenspel.

Interview met Michel Bracke, Gent, 2021

Evaluatie van project

- **Duur** van project: Wegvallen uitwerken hybride ervaring
  - **OSLO denkoefening**: erg theoretisch, onmogelijkheid technische implementatie
    - focus op registratie van ICE vs. Visie op documentair verzamelen
  - **Technische issues** + beperkingen eigen website/CoGhent platformen
  - Poppenspel als deelcollectie: hoe past deze **deelcollectie** binnen ons breder collectiebeleid/verzamelbeleid
-
- ✓ Samenwerking met **erfgoedgemeenschap**
  - ✓ Voordeel combinatie lopende expo + inhaalbeweging: **brede gedragenheid** van project binnen het ruimere team.
  - ✓ **Duur** van het project, tijd en ruimte deze collectie onder aandacht te brengen

Aan te raden?

- OSLO-traject: boeiende theoretische oefeningen maar zonder technische partner uitdagend
- Nood aan visie op collectie voorafgaand aan project

✓ Focus op immaterieel erfgoed waardevol: samenwerking met erfgoedgemeenschap waardevol voor kennisverwerving en collectieverrijking

✓ Goed werkende flow digitalisering met reprostand

Meer info & Contact

Projectmedewerkers

Eva Dierckx

Eva.dierckx@stad.gent

+32 4 96 91 33 78

Marit Van der Jeugt

Marit.VanderJeugt@stad.gent

Digitaal strateeg

Thomas Desmedt

Thomas.Desmedt@stad.gent

+32 9 323 65 28

→ <https://huisvanalijn.be/nl/digitale-inhaalbeweging-poppenspel>

→ <https://museumtools.be/hva/poppen/>